

Stanowisko Rady Naukowej Polskiej Akademii Nauk Biblioteki Gdańskiej

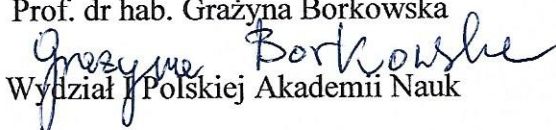
Szanowna Pani Marszałek,
Szanowny Panie Marszałku,

składamy na Wasze ręce stanowczy protest wobec przesłanego do Sejmu RP *Poselskiego projektu ustawy o przekazaniu na rzecz Węgier kodeksu <Epistola de laudibus augustae bibliothecae atque libri quatuor versibus scripti eodem argumento ad serenissimum Mathiam Corvinum Panoniae regem>*, pochodzącego ze zbiorów Książnicy Kopernikańskiej w Toruniu.

Zarówno unikatowa wartość Kodeksu, jednego z nielicznych zabytków tej klasy, będących w posiadaniu polskich bibliotek, jak i kuriozalność projektu Ustawy, nie konsultowanej z właścicielem obiektu, tj. władzami samorządowymi województwa kujawsko-pomorskiego, i nie poprzedzonej nawet poinformowaniem właściciela o projekcie, zakładającej przejęcie Kodeksu przez Skarb Państwa z mocy prawa w celu przekazania go na stałe Węgrom, co stanowi naruszenie obowiązujących w tej materii przepisów, wywołują protest środowisk bibliotecznych, stosownych instytucji oraz przedstawicieli świata kultury i nauki. Wobec tych okoliczności nie ma znaczenia arbitralna wycena wartości materialnej obiektu, która miałaby być zrekompensowana sumą 25 milionów złotych. Są rzeczy i sprawy, które nie podlegają wartościom rynkowym i kalkulacjom politycznym. Należą do nich bezcenne zasoby polskiej kultury. Żadne względy dyplomatyczne nie mogą prowadzić do zubożenia polskiego stanu posiadania w tej dziedzinie. Powoływanie się na wolę narodu nie ma w tym przypadku zastosowania, skoro protestują instytucje różnego szczebla, a Krajowa Rada Biblioteczna, obradująca 10 lutego 2022, negatywnie i jednogłośnie zaopiniowała propozycję przekazania stronie węgierskiej rękopisu Kodeksu Nalda Naldiego (Naldusa Naldiusa). Także precedensy w tej dziedzinie nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla zgłoszonego projektu grupy posłów; przeciwnie, są argumentem na rzecz potrzeby zablokowania niedobrych praktyk – teraz i na przyszłość, nie tylko w stosunku do darów przekazywanych, ale i otrzymywanych, by drogi prezent nie wymagał rewanżu w tej samej skali.

Rada Naukowa PAN Biblioteki Gdańskiej pokłada nadzieje w rozsądku polskich parlamentarzystów, którzy – chroniąc nasze dziedzictwo - nie przyłożą ręki do szkodliwego projektu.

W imieniu Rady Naukowej PAN Biblioteki Gdańskiej

Prof. dr hab. Grażyna Borkowska

Wydział I Polskiej Akademii Nauk